

Motion till riksdagen

1988/89:U577

av Claes Roxbergh m.fl. (mp)

Den s.k. unilaterala metoden för EG-anpassning

För motivering, se också motion mp:150 Sverige och Europasamarbetet.

Enligt riksdagens beslut om EG-harmonisering skall målet vara att "integrationsarbetet inom EG, som nu accelereras, leder till samma fördelar och *åtaganden* (understruket här) för medborgare, institutioner och företag i Sverige som det gör i EGs medlemsländer".

Detta kan tolkas som att svenska medborgare genom EG-harmoniseringen skall bli föremål för samma legala situation, inbegripet skyldigheter, som EG-medborgare i förhållande till EGs organ och institutioner. Därmed skulle alltså svenska medborgare de facto komma att betraktas som legalt underkastade beslut, som fattas av överstatliga EG-organ.

Ytterligare indicier på att EG-anpassningen reellt innebär unilateralt överlämnande av svenska beslutsbefogenheter till EG-organen är följande:

- Regeringens chefsförhandlare för EG-anpassningen, Ulf Dinkelspiel, erkänner i Svensk Export, att "när EG väl lagt fast en politik, är naturligtvis våra och andras möjligheter att påverka praktiskt taget noll".
- Vid toppmötet mellan EG och EFTA i februari 1988 slog EG fast, att man inte förhandlar med EFTA-länderna förrän man enats inom EG.
- Att det inte finns något förhandlingsutrymme gentemot utomstående, sedan EG fattat sina beslut om den inre marknadens utformning, bekräftades av den brittiske utrikesministern Geoffrey Howe vid hans Sverigebesök våren 1988.
- Också vid statsminister Ingvar Carlssons EG-resa i maj 1988 framgick det, att det inte kan bli tal om realförhandlingar mellan Sverige och EG om detaljer i den inre marknaden, utan Sverige har att anpassa sig i efterhand.
- EG-förhandlare Dinkelspiel säger sig vilja pröva fyra förhandlingsstrategier. Tre av dem, EFTA-vägen, den nordiska vägen och den bilaterala vägen bygger på den osäkra förhoppningen, att EG skall låta Sverige, ensamt eller tillsammans med andra icke-EG-länder, komma in i EG-ländernas egen förhandlingsprocess kring den interna marknaden. Dinkelspiel nämner dock också en fjärde strategi: den "unilaterala vägen". Är "den unilaterala vägen" inte liktydig med ensidig svensk anpassning till redan fattade EG-beslut, dvs. ett de facto-överlämnande av svensk beslutsrätt till överstatligt organ?

Enligt regeringsformen (10 kap, 5 §) kan beslutanderätt, som tillkommer regering och riksdag, "i *begränsad* omfattning överlåtas till mellanfolklig organisation för fredligt samarbete, till vilken riket *är eller skall bli anslutet* (vår kurs)".

Den reella beslutanderätt, som nu överlåtes till EG, är icke av begränsad omfattning. EG är enligt regeringen icke en organisation som Sverige är eller skall bli ansluten till. Dessutom skall beslut enligt regeringsformen 10 kap, 5 § fattas enligt reglerna för ändring av grundlag, d.v.s. efter mellankommande val.

Såvitt vi kan finna, talar starka indicier för att EG-anpassningen strider mot grundlagens bestämmelser enligt regeringsformen (10 kap, 5 §) om överförande av beslutanderätt som tillkommer regering och riksdag till "mellanfolklig organisation för fredligt samarbete, till vilken riket är eller skall bli anslutet".

Miljöpartiet har anmält denna och andra relaterade frågor till konstitutionsutskottet för granskning. I detta sammanhang nöjer vi oss därför med att yrka på att riksdagen som sin mening till regeringen tillkännager, *att den s.k. unilaterala vägen under inga förhållanden får förekomma.*

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att den s.k. unilaterala metoden för EG-anpassning (dvs. ensidig svensk anpassning till EG-regler utan förhandlingar) under inga förhållanden bör tillämpas av EG-förhandlarna.

Stockholm den 24 januari 1989

Claes Roxbergh (mp)

Per Garthon (mp)

Inger Schörling (mp)